

den fælles Indstilling, og disse to Betragtninger af den meget ærede Minister vare saaledes efter min Formening temmelig overflødig. — Naar den meget ærede Minister mente, at Ordføreren havde rettet en Dadel imod Regjeringen for ikke at have fremlagt en samlet Plan, er det faare langt fra. Jeg har aldeles ikke tænkt paa at stille nogenfomhelst Forbring til den nuværende ærede Regjering angaaende hele denne Sag. Nogensomhelst positiv Virksomhed, nogenfomhelst aktiv Optraeden af Regjeringen i denne Sag har jeg slet ikke forlangt. Det stemmer slet ikke med min Betragtning af, hvad den ærede Regjering allerede den 26de April, ja allerede den 25de om Aftenen, burde have gjort. Jeg har kun oplyst, at der ikke foreligger en saadan, og hvor forskjellig Ministerens Stilling i Aar til denne vigtige Sag er til hans Stilling i Fjor. — Vi komme da altsaa tilbage til Spørgsmaalet om Valgene. Den ærede Minister mente, at det ikke var vel kunde nytte at spørge, thi han fik ikke Svar paa det, hvorom han spurgte. Det forekommer mig, at Ministeren betragter Valgenes Ret og Pligt ved Udøvelsen af deres grundlovmæssige Rettigheder paa en ganske særegen, jeg vil ikke sige naive Maade. Den ærede Minister mener virkelig, at Regjeringen har Ret til at fremsætte bestemte Spørgsmaal til Valgerne ligesom en Skolelærer til nogle Børn, og til at forlange, at de skulle give Svar derpaa til den ene eller den anden Side, men at de maa vogte sig for at svare uden om Sagen. Denne Ret har Regjeringen imidlertid slet ikke. Regjeringen har efter Grundlovens § 22 Ret til at opløse Rigsdagen eller en af dens Afdelinger, og den har Ret til at angive, hvorfor den opløses, eller til at lade dette være, men den har ikke Ret til at fordrø enkelte Spørgsmaal besvarede af Valgerne. Det vilde ogsaa være en underlig stereotyp Maade at tage den Sag paa. Skulde efter en Opløsning nye Valg af Medlemmer til Folkethinget, hvilke ikke ere bundne ved nogen Forskrift af Valgerne, men som alene skulle rette sig efter deres Overbevisning, og som altsaa ere levende, virkelige Personligheder, der skulle udføre Valgenes Hverv, foregaa paa en saa dødt foreftreven Maade, at man skulde komme ind igennem enkelte Spørgsmaal og Svar? Nei, naar der foreligger en Opløsning, sætte vi hele det politiske Valgfolk, fra den Højeste til den Laveste, som har Keiten, i Bevægelse, og vi forlange af dem, at de ikke skulle rette sig efter Regjeringens eller Nogens Katekismus, men at de selv skulle overveie, hvilke Egenstaber den Mand skal besidde med Hensyn til de Enkeltheder, som ere mest fremme, og i det Hele der bedst vil kunne varetage sit Hverv paa Thinget til Folkets og Landets Gavn. Det er det, hvorom det gjælder, men ikke det, at Regjeringen opstillir visse Spørgsmaal, og Valgerne give visse Svar. Naar vi altsaa se bort herfra og erkjende, at Regjerin-

gen slet ikke har denne Ret, og Valgerne slet ikke have denne Pligt, skal jeg dernæst sige, at det aabne Brev slet ikke indeholder noget Spørgsmaal til Valgerne. Hvad det omtaler, kan forstaaes ikke lidet forskjelligt, men i alt Fald indeholder det ikke med en Løddel en Opgivelse af Regjeringens Plan. Den omtaler enkelte fremtrædende Punkter, og de Punkter, som den ærede Minister ønskede omtalt, vare utvivlsomt fremme i enhver Valgkreds og i Spidsen paa enhver Valgtribune. Jeg forstaaer ikke, hvorfra den ærede Minister faar sine Esterretninger. Man skulde næsten tro, at han havde faaet dem fra enkelte af det mislykkede Mindretal, som enten med Nød og neppe slap igennem, eller som faldt ved Valgene; thi de Betragtninger, den ærede Minister her har fremsat, have Mange af os hørt ude i Landet næsten bogstavret. Den ærede Minister maa altsaa enten have udtalt sig paa en lignende Maade til sine Valgkandidater, til Regjeringens Kandidater, det vil sige dem, der staa Last og Brast med Regjeringen, eller disse maa have rapporteret til den ærede Minister, hvorledes det mulig kunde undgaaes at tage Hensyn til den 25de April. Før den 25de April hørte vi fra flere, der stode som Regjeringens ivrige Tjenere . . . (K os od: Tjenere, det er en Fornærmelse!) Ja, er det ikke korrekt? Jeg vil sige, at jeg, dersom her stod en Regjering, som delte min politiske Betragtning, med Fornøielse vilde være en saadan Regjeringens politiske Tjener. Vi hørte af dem, at Valgerne, dersom de vovede at tale om, hvorledes Ministeriet stillede sig til Præstefølningsloven, til Skolelovgivningen, til Kommunallovgivningen, til Skatte-spørgsmaalet i Almindelighed og iøvrigt til vor hele Samfundsudvikling, svarede paa Andet end det, hvorom der var spurgt, og at Regjeringen da ikke behøvede at tage Hensyn dertil. Denne mærkværdige Betragtning faae vi nu gjentagen af Regjeringens høitærede Conseilspræsident! Nei, man faar ikke saa let Valgerne bort fra Sagen selv, og det er netop Sagen, som jeg nævnte, paa en Valgdag, at man passer paa at faae Mænd herind, der ville værne om Folkethingets grundlovmæssige Stilling og dermed om Resterne af den Frihed, vi fik 1849; det er Hovedsagen. — Den meget ærede Minister siger nu, at der er talt om 80 Millioner; den ærede Minister har før endog hørt Tale om større Beløb, men de vare lige saa lidt rigtige som dette. Jeg tror at kunne spore, at den meget ærede Minister, naar han udtaler sig saaledes, tror, at han i den Henseende er veiledet rigtigt; men jeg har ved flere Udtalelser om denne Sag af den høitærede Conseilspræsident mærket, at han ikke har havt Leilighed til at sætte sig saa grundig ind i disse Spørgsmaal som Mange af os, og deri fortaenter jeg ham ikke. Han har jo i sin Stilling store Pligter at varetage, og han kan ikke i den Grad gennemgaa et andet Ministeriums Specialia, som